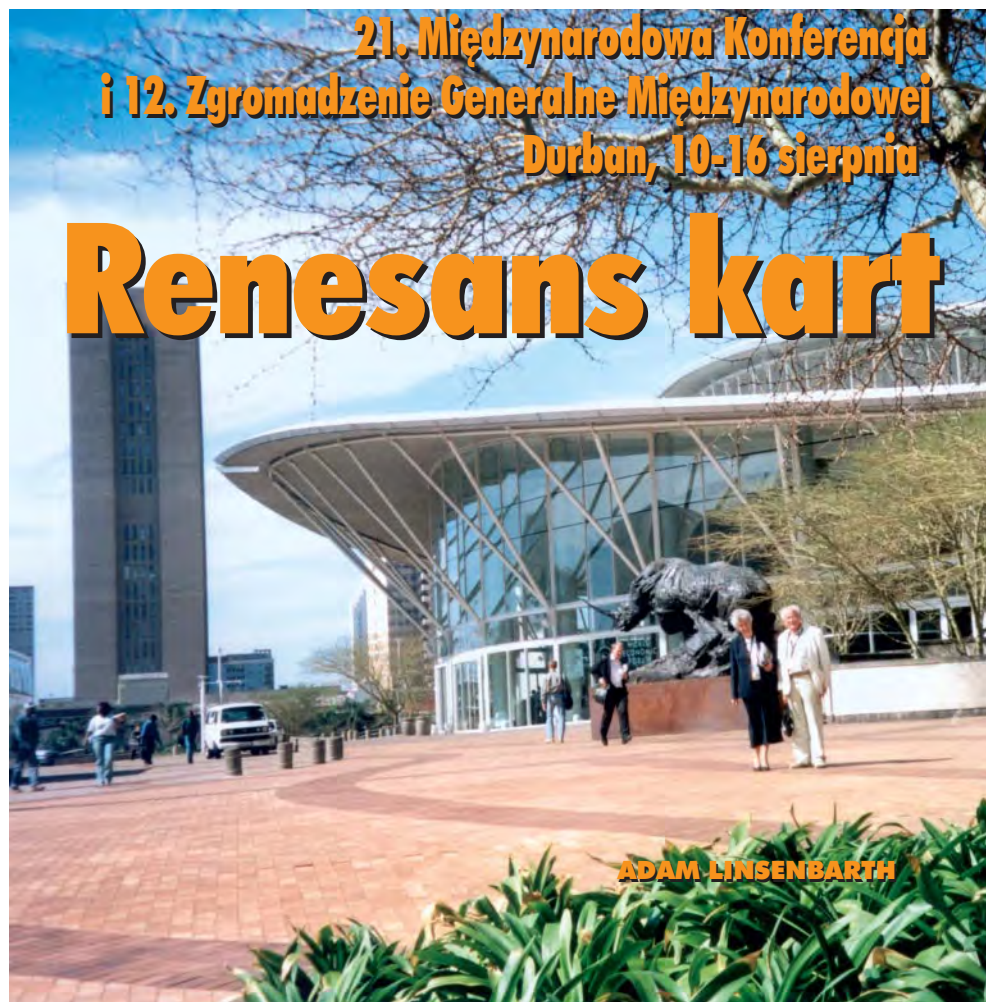

Pod takim hasłem została w RPA zorganizowana 21. Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna (*International Cartographic Conference – ICC*) oraz 12. Zgromadzenie Generalne (*General Assembly*) Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej (*International Cartographic Association – ICA*). Organizowane co dwa lata konferencje służą przedstawieniu dorobku kartografii światowej, a z kolei Zgromadzenie Generalne wybiera nowe władze Asocjacji oraz nakreśla kierunki rozwoju kartografii i asocjacji na najbliższe lata.

21. Międzynarodowa Konferencja i 12. Zgromadzenie Generalne Międzynarodowej Durban, 10-16 sierpnia

Renesans kart

ADAM LINSENBARTH

● Ceremonia otwarcia i sesje plenarne

Uroczyste otwarcie konferencji poprzedził występ murzyńskiego zespołu tanecznego oraz znanej wokalistki południowoafrykańskiej Nothando-Mbanda. Uczestników konferencji powitali: Derek Clarke – przewodniczący komitetu organizacyjnego ICC 2003 (dyrektor naczelny Urzędu Geodezji i Kartografii w Cape Town) oraz prezydent MAK Bengt Rystedt. Oficjalnego otwarcia konferencji dokonał dr Rob Adam – dyrektor generalny Departamentu Nauki i Technologii, podkreślając rolę danych przestrzennych w rozwoju RPA i Afryki. Referat wprowadzający wygłosił Justice Kriegler, który przedstawił rolę kartografii i systemów informacji prze-

Obecnie ok. 30% powierzchni Republiki Południowej Afryki ma pokrycie ortofotomapa w skali 1:10 000 (głównie tereny miejskie i zurbanizowane)

strzennej w rozwoju RPA. Na zakończenie sesji otwarcia wręczono nagrody młodym kartografom z krajów rozwijających się.

W ramach sesji plenarnej Vanessa Lawrence, dyrektor generalny Ordnance Survey z Wielkiej Brytanii, przedstawiła ostatnie osiągnięcia w swojej agencji w zakresie nowych technologii i produktów kartograficznych. Z kolei Haggai Nyapola, dyrektor służby geodezyjnej w Kenii, omówił znaczenie danych przestrzennych w rozwoju gospodarczym państw Afryki w realizacji polityki zrównoważonego rozwoju. Podobną tematykę rozwinął Jack Dangermond, który przedstawił wizję i koncepcję roli GIS w zrównoważonym rozwoju.

● Sesje referatowe, posterowe i inne spotkania

W konferencji udział wzięło ponad 800 uczestników reprezentujących 84 państwa. Najwięcej było przedstawicieli RPA (270), Chin (46), USA (44),

**Kartograficzna
Asocjacji Kartograficznej (MAK)**

ografii

Prof. Ewa Krzywicka-Blum i prof. Andrzej Makowski przed International Convention Centre w Durbanie, gdzie odbywała się konferencja

Szwecji (32) i Niemiec (31). Z Polski przyjechało 19 osób. Ogółem zgłoszono 350 referatów, z których 255 zakwalifikowano do sesji referatowych, a 95 do sesji posterowych (tematyka referatów w ramce na s. 58). Sesje posterowe poprzedzało wprowadzenie w tematykę prezentacji dokonywane przez autorów. Należy przypomnieć, że ten rodzaj przedstawiania posterów został zgłoszony przez delegację Polską na konferencji w Ottawie w roku 1999 i zaakceptowany przez władze asocjacji. W czasie trwania konferencji odbywały się także spotkania robocze poszczególnych komisji problemowych, spotkania różnych organizacji krajowych, regionalnych i międzynarodowych, spotkania Komitetu Wykonawczego z przewodniczącymi komisji problemowych i grup roboczych oraz z delegatami krajowymi na Zgromadzenie Generalne. Odbyło się także całodniowe spotkanie agencji kartograficznych z Afryki poświęcone sporządzaniu map tego kontynentu.

**12. Zgromadzenie
Generalne MAK**

W Zgromadzeniu Generalnym biorą udział przedstawiciele organizacji narodowych będących członkami MAK. Z ramienia Polski od początku członkiem narodowym jest Instytut Geodezji i Kartografii. Na każdą 4-letnią kadencję powołuje on Komitet Narodowy MAK, w skład którego wchodzi przedstawiciele różnych instytucji i organizacji kartograficznych. Aktualnie przewodniczącym tego Komitetu jest prof. Andrzej Makowski. Każdy kraj ma prawo desygnować na Zgromadzenie Generalne dwóch delegatów (ale z prawem tylko jednego głosu): tzw. delegata głównego (*Principal Delegate*) oraz jego zastępcę (*Deputy Delegate*). Polskę reprezentowali prof. A. Makowski i autor tego artykułu.

Na pierwszej sesji Zgromadzenia Generalnego przyjęto sprawozdanie z poprzedniego Zgromadzenia (w roku 1999) oraz zaproponowano budżet na lata 2003-2007. Przedstawiono także kandydatów do Komitetu Wykonawczego MAK oraz na przewodniczących Komisji Problemowych.

Z uwagi na nieopłacanie składek członkowskich oraz brak jakichkolwiek kontaktów z MAK z listy członków skreślono następujące kraje: Azerbejdżan, Białoruś, Cypr, Filipiny oraz Ugandę. Z kolei na nowych członków przyjęto Kenię i Litwę. Dokonano także przyjęcia kilku nowych członków afiliowanych.

Najbardziej kontrowersyjne były propozycje dotyczące zmiany nazwy Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej oraz zmian w statucie. Polska zaproponowała zmniejszenie liczby wiceprzewodniczących w Komitecie Wykonawczym z 7 do 3. W głosowaniu wniosek ten nie uzyskał jednak większości. Rozpatrywano także dwa wnioski dotyczące zmiany nazwy: Komitet Wykonawczy proponował dodanie do aktualnej nazwy Międzynarodowa Asocjacja Kartograficzna (*The International Cartographic Association*) podtytułu Międzynarodowe Towarzystwo Kartografii i Nauk Informacji Geograficznej (*The International Society for Cartography and Geographical Information Science - ICA*). Z kolei propozycja fińska wprowadzała nową nazwę: *The International Association for Cartography and Geographical Infor-*

Mapa topograficzna w skali 1:10 000 pokrywa cały kraj (1913 arkuszy) i jest opracowywana na podstawie zdjęć lotniczych

Przedstawiciele Polski na naszym narodowym stoisku. Od lewej: prof. Adam Linsenbarth (delegat), prof. Andrzej Makowski (delegat), dr Joanna Bac-Bronowicz oraz dyrektor Jerzy Kul

Czterech kolejni prezydenci MAK. Od lewej: J. L. Morrison (USA), F. T. Taylor (Kanada), M. Wood (Anglia), B. Rystedt (Szwecja)

Topograficzno-katastralna mapa R PA w skali 1:250 000, obok szczegółów topograficznych, zawiera m.in. granice własności oraz prowincji

Mapa regionalna i lotnicza w skali 1:250 000 różni się od topograficzno-katastralnej nie tylko zakresem informacji, ale także tym, że arkusz optymalnie pokrywa region. Informacja lotnicza zgodna jest z wymaganiami ICAO

tion Science. Wiele protestów wzbudziło operowanie jednocześnie nazwą „asocjacja” i „stowarzyszenie”, jak również stosowanie dla *Geographical Information Science* skrótu GIS, który w powszechnym użyciu odnosi się do systemów informacji geograficznej. Polska była przeciwna wprowadzaniu zmiany nazwy asocjacji i wystąpiła z wnioskiem, aby najpierw korespondencyjnie uzgodnić, czy w ogóle jest ona potrzebna, a dopiero potem ustalić nową nazwę i wprowadzić ją na kolejnym Zgromadzeniu Generalnym. Decyzję w tej sprawie pozostawiono nowemu Komitetowi Wykonawczemu.

W obowiązującym statucie i regulaminie wprowadzono jednak kilka zmian. W celach i zadaniach Asocjacji wszędzie tam, gdzie jest mowa o kartografii dodano „geographical information science”. Ustalono, że prezydent MAK ma obowiązek zwołać Zgromadzenie Generalne, o ile 1/3 członków narodowych wyrazi takie życzenie. Dodano także punkt dotyczący tzw. wspólnych posiedzeń (*Joint meetings*), na które członkowie Komitetu Wykonawczego mogą zapraszać ograniczoną liczbę naukowców i specjalistów. W regulaminie Asocjacji wprowadzono istotne zmiany dotyczące członków afiliowanych. Dotychczas mogły być nimi tylko krajowe organizacje naukowe i techniczne. Obecnie otworzono taką możliwość przed takimi instytucjami jak: międzynarodowe ośrodki szkoleniowe, krajowe towarzystwa kartograficzne lub GIS, krajowe i międzynarodowe firmy prywatne zajmujące się kartografią lub GIS-em.

● Nowe władze MAK

Na drugiej sesji Zgromadzenia Generalnego dokonano wyboru nowych władz MAK. Prezydentem został Milan **Konecny** z Czech, a wiceprezydentami: William **Cartwright** (Australia), David **Fairbairn** (Wielka Brytania), Ramon **Lorenzo** (Hiszpania), Robert **McMaster** (USA), Haggai **Nyapola** (Kenia), Władimir **Tikunow** (Rosja) oraz Kirsi **Virrantaus** (Finlandia).

Sekretarzem generalnym i skarbnikiem został ponownie Ferjan **Ormeling** (Holandia). Zgodnie z tradycją w skład Komitetu Wykonawczego wchodzi także ustępujący prezydent MAK Bengt Rystedt ze Szwecji.

Zgromadzenie Generalne powołało też trzy nowe komisje problemowe: Komisję ds. Odwzorowań Kartograficznych (*Commission on Map Projection*), Komisję ds. Aktualizacji Permanentnej (*Commission on Incremental Updating*) oraz Ko-

misję ds. Map Mobilnych (*Commission on Ubiquitous Mapping*).

Zgromadzenie Generalne wybrało też przewodniczących poszczególnych komisji problemowych (patrz ramka obok)

● Wystawy

Zgodnie z wieloletnią tradycją konferencjom kartograficznym towarzyszy wystawa, na którą poszczególne kraje przysyłają opracowania wykonane w ciągu ostatnich dwóch lat. Stosuje się dwie formy ekspozycji: tematyczną i narodową. Tym razem wybrano ten drugi wariant, który ułatwia ocenę kartografii w poszczególnych państwach. Każdy z 33 wystawiających się krajów miał swoje osobne stanowisko. Liczba nadesłanych map i atlasów przez poszczególne państwa była bardzo

Grupy tematyczne referatów

- aspekty organizacyjne w kartografii
- zbieranie danych przestrzennych
- kartografia teoretyczna
- modelowanie kartograficzne
- wizualizacja kartograficzna
- kartografia i rozwój gospodarczy
- kartografia satelitarna
- kształcenie i szkolenie w kartografii
- standardy danych przestrzennych
- generalizacja kartograficzna
- kartografia internetowa
- infrastruktura danych przestrzennych
- kartografia i prawa autorskie
- udostępnianie danych kartograficznych
- kartografia na potrzeby spisów ludności
- kartografia i dzieci
- atlasy narodowe i regionalne
- kartografia hydrologiczna
- atlasy elektroniczne
- kartografia morska
- kartografia historyczna
- kartografia dla niewidomych
- kartografia góraska
- nowe systemy i produkty kartograficzne
- produkcja map
- kartografia planetarna
- kartografia praktyczna i GIS
- rozwój baz geoprzestrzennych
- symbolika w kartografii
- animacje kartograficzne
- lokalizacja nazw na mapach
- czas i przestrzeń w kartografii
- hurtownie danych przestrzennych
- nazewnictwo geograficzne
- kartografia i wirtualna rzeczywistość
- kartografia tematyczna
- odwzorowania kartograficzne
- kartografia mobilna

Komisje problemowe MAK i ich przewodniczący

- **Gender on Cartography**
Ewa Krzywicka-Blum (Polska),
- **Kartografii Morskiej**
Ron Furness (Australia),
- **Kartografii Górskiej**
Lorenz Humi (Szwajcaria),
- **Map Satelitarnych**
Serge LeBlanc (Francja),
- **Wizualizacji i Wirtualnego Środowiska**
Alan MacEachren (USA),
- **Standardów Danych Przestrzennych**
Haold Moellering (USA),
- **Map Internetowych**
Michael Peterson (USA),
- **Kartografii Planetarnej**
Kira Szingarewa (Rosja),
- **Atlasów Narodowych i Regionalnych**
Timothy Trainor (USA),
- **Kartografii Teoretycznej**
Aleksander Wolodtschenko (Niemcy),
- **ds. Generalizacji**
Anne Ruas (Francja)
i William Mackanness (Wielka Brytania),
- **Edukacji i Szkolenia**
Laszlo Zentai (Węgry),
- **Produkcji Map**
Philippe de Maeyer,
- **Historii Kartografii**
Aleksiej Postnikow (Rosja),
- **Permanentnej Aktualizacji**
Ammatzia Peled (Izrael)
i Antony Cooper (RPA),
- **Kartografia i Dzieci**
Patrick Wiegand (Wielka Brytania),
- **Odzworowań Kartograficznych**
Dan Strebe (USA),
- **Kartografii Mobilnej**
Takashi Morita (Japonia),
- **Kartografii ds. Spisów Ludności**
Donald Wokloma (Nigeria),
- **Map dla Niewidomych i Słabowidzących**
Jonathan Rowell (Wielka Brytania).

różna: Rosja – 84, Hiszpania – 82, Wielka Brytania – 82, USA – 58. Polska ekspozycja obejmująca 46 eksponatów prezentowała się bardzo dobrze i wzbudzała wyraźne zainteresowanie zwiedzających. Niewątpliwie jednym z najbardziej przyciągających wzrok było stanowisko hiszpańskie ze spektakularną mapą trójwymiarową Hiszpanii i Wysp Kanaryjskich. Ciekawie prezentowały się opracowania satelitarne, takie jak mapa Australii sporządzona z 360 scen zarejestrowanych przez satelitę Landsat 7 oraz mapa świata obrazująca nocne oświetlenie aglomeracji miejskich.

Za całość ekspozycji komisja konkursowa nagrodziła Republikę Południowej Afryki oraz Ukrainę. Natomiast za poszczególne mapy w różnych grupach tematycznych najwięcej nagród otrzymała Hiszpania. Wystawę kartograficzną uzupełniały dwie specjalne ekspozycje: wystawa nazewnictwa geograficznego oraz wystawa historyczna Afryki Południowej.

Z roku na rok coraz skromniejsza jest wystawa komercyjna. Ogółem swoje ekspozycje prezentowało 30 wystawców, głównie z terenu Afryki, a przede wszystkim z RPA. Z firm o renomie światowej swoją ofertę przedstawili Intergraph, ESRI, PCI Geomatics oraz OPTRON. Najwięcej było firm typowo usługowych z zakresu wykonywania zdjęć lotniczych, map topograficznych i tematycznych oraz zakładania systemów informacji przestrzennej. Stosunkowo liczną grupę stanowiły duże instytucje z RPA wykorzystujące w swych pracach opracowania geodezyjne, kartograficzne i GIS. Wśród nich znalazły się m.in.: Niezależna Komisja Wyborcza, Departament ds. Wodnych i Leśnych, Departament ds. Tradycji Narodowych i Spraw Lokalnych, Państwowa Rada ds. Nauk o Ziemi, Zarząd Demarkacji Miast, Departament Sztuki i Kultury, Departament Zdrowia oraz Urząd Statystyczny RPA. Te ekspozycje doskonale prezentowały rolę kartografii i informacji przestrzennej w ich działalności i ściśle powiązania ze służbą geodezyjno-kartograficzną.

Tradycyjnie odbyła się również wystawa, a właściwie konkurs dla dzieci im. Barbary Petchenik wprowadzony w roku 1993 przez Międzynarodową Asocjację Kartograficzną dla uczczenia pamięci byłej wiceprzewodniczącej MAK. Celem tego konkursu jest inspirowanie dzieci do rysowania map. Rozgrywany jest on w kilku kategoriach wiekowych. W każdym kraju członkowskim przeprowadza się konkursy lokalne, w wyniku których wybiera się 5 prac, które z kolei są nadsyłane na wystawę organizowaną z okazji konferencji kartograficznych. Na tegoroczny konkurs prace napłynęły z 30 krajów, w tym z Polski.

● Ceremonia zamknięcia

Podczas ceremonii wręczono nagrody przyznane w czasie konferencji za najlepsze eksponaty na wystawie kartograficznej oraz prace w konkursie dla dzieci. Ustępujący prezydent ICA przedstawił skład nowego Komitetu Wykonawczego ICA oraz ogłosił, że kolejne

Przekazanie sztandaru MAK: z rąk Dereka Clarke'a (z prawej) odbiera go Ramon M. Lorenzo – przewodniczący komitetu organizacyjnego następczej, 22. Konferencji MAK (Hiszpania, La Coruna, 9-16 lipca 2005 r.).

Przedstawiciele Czech przed budynkiem Centrum Kongresowego. Pierwszy z prawej Milan Konecny – nowy prezydent MAK

13. Zgromadzenie Generalne oraz 23. Konferencja Kartograficzna odbędą się w Moskwie w roku 2007, a rektor MIGAiK w Moskwie, kosmonauta Wiktor Sawinyk, przedstawił rosyjską ofertę organizacji tych imprez.

Przewodniczący lokalnego komitetu organizacyjnego Derek Clarke podsumował przebieg konferencji Durban 2003 oraz wręczył dyplomy członkom Komitetu Organizacyjnego, którzy włożyli ogromny wkład w przygotowanie i przeprowadzenie tych dwóch imprez. Następnie odbyło się przekazanie sztandaru MAK: z rąk Dereka Clarke'a odebrał go Ramon M. Lorenzo – przewodniczący komitetu orga-

nizacyjnego następczej, 22. Konferencji Kartograficznej MAK (Hiszpania, La Coruna, 9-16 lipca 2005 r.).

● Polskie akcenty w Durbanie

Koordinacją i przygotowaniem udziału Polski w Konferencji w Durbanie zajmował się Instytut Geodezji i Kartografii (jako członek krajowy MAK) oraz Komitet Narodowy ds. MAK. Pod przewodnictwem Jerzego Siwka wytypowano 46 prac kartograficznych wykonanych w ostatnich dwóch latach, które bardzo dobrze prezentowały dorobek polskiej kartografii. Z kolei konkursem dla dzieci – tradycyjnie – kierował Henryk Górski

[szczegóły – GEODETA 7/03]. Przygotowania te nie poszły na marne, bowiem w konkursie kartograficznym w kategorii map miejskich nagrodę zdobyła panoramiczna mapa Berlina wydana przez wydawnictwo Terra Nostra, a wykonana przez artystę-kartografa Rubena Atayana. W konkursie dla dzieci nagrodę zdobyła praca Patrycji Matuszewskiej ze Szkoły Podstawowej w Lesznie (ilustracja powyżej). W czasie ceremonii zamknięcia praca ta była prezentowana na dużym ekranie, a także została zamieszczona w specjalnym biuletynie konferencyjnym.

Raport obejmujący dokonania polskiej kartografii w latach 1999-2003 został przygotowany przez członków Narodowego Komitetu ds. MAK: Izabellę Krauze-Tomczyk, Jerzego Ostrowskiego oraz Jacka Paślawskiego i wydany przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Na 50 stronach przedstawiono organizację działalności kartograficznej w Polsce, edukację w zakresie kartografii, dokonania poszczególnych instytucji badawczych i oficyn wydawniczych, a także bibliografię polskich publikacji

kartograficznych. Nasz raport, opracowany technicznie i wydrukowany w Instytucie Geodezji i Kartografii, bogato ilustrowany licznymi barwnymi przykładami map, wyróżniał się na tle innych doskonałą szatą graficzną i niewątpliwie można go zaliczyć do grupy kilku najlepszych raportów krajowych.

Na konferencję w Durbanie polscy autorzy nadesłali 11 referatów, z których 6 zostało zaliczonych do sesji referatowych, a 5 do posterowych. Ich autorami i współautorami byli: Robert Olszewski, Halina

Klimczak, Adam Iwaniak, Wojciech Paluszyński, Janusz Kuchmister, Ewa Krzywicka-Blum, Joanna Bac-Bronowicz, Marta Kępińska, Anna Leonowicz oraz Krzysztof Buczkowski.

W czasie obrad poszczególnym

sesjom przewodniczyli: Joanna Bac-Bronowicz, Wojciech Paluszyński oraz Robert Olszewski.

Profesor Ewa Krzywicka-Blum ponownie została wybrana przewodniczącą Komisji Problemowej *Gender and Cartography* (ds. Mniejszości Niemających Swojej Reprezentacji), a Atlas Demograficzny Świata – wkładka polska, opracowany przez tę Komisję i prezentowany w Durbanie, zyskał bardzo wy-

soką ocenę.

Niewątpliwie do miłych akcentów polskich na konferencji w Durbanie należy przyznanie przez Komitet Wykonawczy ICA honorowego członkostwa ICA (*ICA Honorary Fellowship*) prof. Andrzejowi Ciołkoszowi z Instytutu Geodezji i Kartografii.

Mówiąc o akcentach polskich, należy też wspomnieć o naszej rodaczce – absolwentce Wydziału

Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej Janinie Kempisty, zamieszkałej w Durbanie, która przez cały czas służyła pomocą polskiej delegacji.

Prof. Adam Linsenbarth jest dyrektorem Instytutu Geodezji i Kartografii w Warszawie

Zmiany w ustawie o

Na czy na

Żadna ze zmian do ustawy o zamówieniach publicznych proponowanych przez Geodezyjną Izbę Gospodarczą nie znalazła uznania zespołu przygotowującego nowelizację ustawy. Czas pokaże wkrótce, czy jesteśmy bliżej zdrowego rynku zamówień publicznych czy też zrobiliśmy krok wstecz.

Sejm uchwalił 23 lipca 2003 r. kolejną nowelizację ustawy o zamówieniach publicznych z 10 czerwca 1994 r. (DzU z 2002 r. nr 72, poz. 664, nr 113, poz. 984 i nr 197, poz. 1661 oraz z 2003 r. nr 2, poz. 16). Jej tekst został przekazany do Senatu. Jak ocenia prezes Urzędu Zamówień Publicznych, ustawa ma szansę wejść w życie w październiku br. Prześledźmy z punktu widzenia małych podmiotów gospodarczych – a takimi są firmy geodezyjne – zmiany, jakie wprowadził do niej ustawodawca.

■ Art. 4a ust. 5 „Zamawiający, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 4 ust. 1 pkt 6 lit. a, nie stosują przepisów ustawy do udzielania zamówień własnym jednostkom zależnym, jednostkom zależnym od tego samego podmiotu dominującego co zamawiający oraz jednostkom, z którymi sporządzają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości, jeżeli nie mniej niż 80% przeciętnych rocznych przychodów tych jednostek pochodzi z wykonywania zamówień na rzecz tych zamawiających”.

Tym sposobem rozszerzono listę podmiotów, których nie obowiązują przepisy tej ustawy.